

خیلواکی



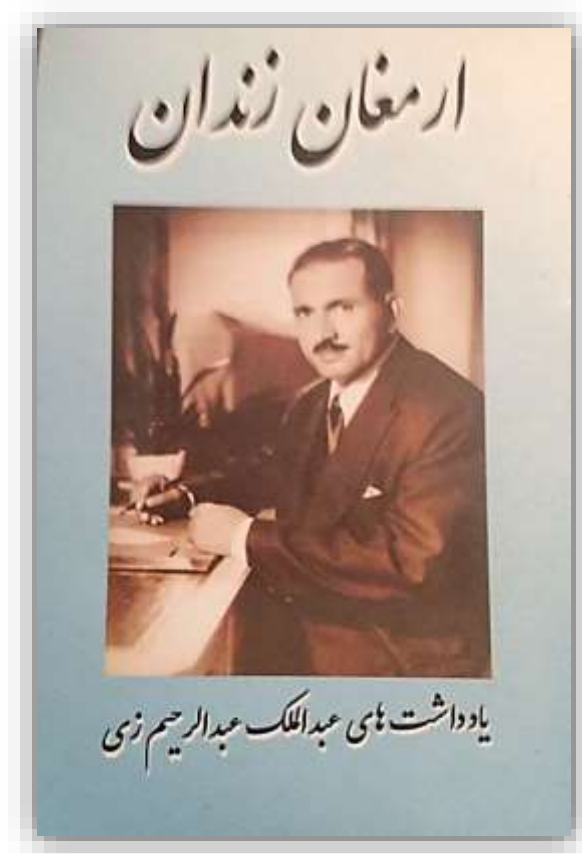
استقلال

[www.esteqtaal.net](http://www.esteqtaal.net)

جمعه ۰۸ اپریل ۲۰۲۳

به اهتمام بهاول ملک عبدالرحیم زی

## از یادداشت های عبدالملک عبدالرحیم زی



افتخار داریم که جهت افشای حوادث و وقایع مبرهن تاریخ و روشنی اذهان هموطنان که نسل های موجوده و آینده باشند، خاطرات مرحوم عبدالملک عبدالرحیم زی وزیر مالیة مبتکر، فعال، سختکوش و خدمتگار حقیقی ملت افغانستان را که علی الرغم نوآوری های عام المنفعه در ساحت صنایع، مالیات، بودجه، زراعت، بانک داری و

اقتصاد، با افتراپی که هرگز به اثبات نرسید، مدت ۲۲ سال را بی سرنوشت در زندان های مخوف و سیاه چال های تاریک بدون محکمه عدلی سپری نمود، به مطالعه خوانندگان و هموطنان معززی می گزاریم.

از محترم آقای بهاول ملک مقیم جرمنی که با ارسال کتاب آموزنده و مستند «ارمغان زندان» اثر مرحوم عبدالملک عبدالرحیم زی پدر بزرگوار شان، لطف بزرگی جهت پیشکش معلومات جامع و غیر قابل انکار دهه های متوالی قرن ۲۰ میلادی افغانستان عزیز نموده اند، نهایت سپاس گزار هستیم. روح و روان آن خدمتگار افغانستان عزیز شاد و یادشان همیشه گرامی باد.

... پیوسته به گذشته

قسمت سیزدهم

## تقدیر پارلمان از پلان پنجساله اول

پارلمان کشور ما در همان تصویب قانونی نخستین بودجه علمی کشور که در سال اول تصدی من نزدشان تقدیم شد، در مجله شورا چنین نگاشته است:

پیش از آنکه بودجه بطور کل به پارلمان قرائت شود، منشی آنروز پارلمان بطوریکه در ستون دوم در سطرهای ۳ تا ۱۲ مجله شورا منتشره برج سرطان ۱۳۳۳ قید است به محضر وکلا چنین اظهار کرد: (راجع به ۳۰ ماده یادداشت کمیسیون مالی و اقتصاد که حکومت حصه اعظم آنرا قبول و مورد اجراء گذارده است و موضوعات مهمه یادداشت مذکور که رفع مقیده و کسر موازنه ترتیب حساب قطعیه و لایحه موجبه می باشد، دو موضوع اولی که از نواقص سالهای گذشته بود در بودجه امسال از میان رفته و باقی موضوعات آن توأم با پروژه قانون موازنه عمومی سال ۱۳۳۳ «همان سال مزبور» و بودجه واردات و مصارف مملکتی به داخل دوازده ماده «متن قانون بودجه» و ۱۴۶ ورق ضمیمه و یک قطعه گراف مصارف و دارائی کشور «محتوی بودجه عمومی کشور» و یک دوسیه اوراق لایحه موجبه و بودجه وزارت خانه ها از وزارت مالیه به شوری رسیده است.»

و اما انجمن ۲۷ نفری بودجه پارلمان بعد از غور و بررسی یا تدقیق قانونی بودجه در همان تصویب قانونی بودجه که بعداً مورد تصویب قانونی مجلس عمومی پارلمان نیز قرار گرفت، در صفحه ۶۲-

۶۴ همان شماره مجله شوری ملی چنین مشعر میدارد: ( ناگفته نگذاریم آنکه کمیسیون تحقیق بودجه و مجلس شوری ملی دوره هشتم یکی از افتخارات بزرگ و موفقیت های فراموش ناشدنی خود که در تاریخ پیشرفت نهضت پارلمانی مملکت افغانستان باید با خطوط برجسته و درشت ثبت گردد، همانا این حقیقت را میداند که جهت ترتیب و تدوین فنی و اقناعی بودجه دولت توصیه های جدی مفیده و تطبیقی و نظر توجه اولیای امور و مسئولین موظف را خواهان گردید و نواقص علمی و عملی را خاطر نشان نمود. در نتیجه این جنبش و تحریک اصلاحی دولت اهمیت برآزندگی موضوع را خوشبختانه بهتر منحص شده و نوای وطنخواهانه نمایندگان ملت را از صمیم قلب لبیک گفت و حصه معظمه پلانهای مدونه و توصیه های مجلس شورا را رسماً و عملاً در محل تطبیق گذارد. وزارت مالیه که مسئولیت و تماس مستقیمی به اجرای این پلان را دارد، مرکز فعالیت های عالی و قیمت دار اصلاحی قرار گرفت و با سعی شبانروزی مجاهده خستگی ناپذیر و احساس شعور عالی وطنیت و ملت دست بکار کرد و موارد وارداتی دولت را کاملاً (جزاً و کلاً) به ملت معرفی کرد. بودجه را به اساس موازین علمی و مفاهیم فنی به نحوی که ابهام و اشتباهی در آن بملاحظه نمی رسد، ترتیب نمود. پروژه قانون تدوین سال ۳۳ را که واقعاً اقدام مفیدیست معرفی کرد. لایحه بودجه را با وضع اقناعی آماده نمود و آن همه سد های مستحکمی را که قبلاً از طرف وزارت مالیه گفته می شد و در اثر ایجابات زمان و مقتضیات موثره وارده از جنگ عمومی دوم تولید شده (جنگ روی اعلان بیطرفی و باز بودن در های مارکیت های شرق و غرب بر روی متاع تجاری افغانی نه آنکه مانع کار های کشور نبود، بلکه با مفاد سرشاری که بمقابل تجارت صادراتی افغانستان وارد این کشور می شد بهترین زمینه برای انکشافات کشور فراهم نموده بود، از آن گذشته این نقیصه ها را که پارلمان در ۳۰ ماده قید کرده بود، از همان روز اول سلطنت نادر شاه و باز از ابتدای تطبیق قانون اساسی ۱۳۱۰ دور نادری بنیان گرفته و مستمراً تا دور تصدی من جریان داشت.) و تا بحال یا مدت نا معینی از آله آن کار آسانی نیست و باید مدت ها منتظر بود که در اثر آن...

ادامه دارد...

علاقمندان این اثر و خاطرات ناب و تاریخی، می توانند قسمت های قبلی را با کلیک روی هر قسمت آن در ذیل مطالعه نمایند.

[ارمغان زندان - ۱](#)

ارمغان زندان - ۲

ارمغان زندان - ۳

ارمغان زندان - ۴

ارمغان زندان - ۵

ارمغان زندان - ۶

ارمغان زندان - ۷

ارمغان زندان - ۸

ارمغان زندان - ۹

ارمغان زندان - ۱۰

ارمغان زندان - ۱۱

ارمغان زندان - ۱۲